ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΕΠΑΛ Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΤΑΞΙΔΙΑ

Α. Μη λογοτεχνικό κείμενο

Η Ελληνίδα που μας έμαθε να ταξιδεύουμε

Το παρακάτω διασκευασμένο κείμενο αποτελεί μέρος της συνέντευξης της δημοσιογράφου Μάγιας Τσόκλη στην Όλγα Χαραμή στις 18 Μαρτίου 2021 στον ιστοχώρο www.kathimerini.gr. Αναφέρεται στις εμπειρίες που απέκτησε από την πολύχρονη ταξιδιωτική εκπομπή της σε πολλά μέρη του κόσμου.

Αν μια Ελληνίδα είναι απόλυτα συνδεδεμένη στη συλλογική συνείδηση με το ταξίδι, αυτή είναι σίγουρα η Μάγια Τσόκλη. Δίκαια, όπως φαίνεται, όχι μόνο για τη μακρόχρονη ενασχόλησή της με το ταξιδιωτικό ρεπορτάζ, αλλά και γιατί, όπως λέει η ίδια, γεννήθηκε ταξιδεύοντας: «Γεννήθηκα στο Παρίσι και από μηνών ακόμη άρχισε το πηγαινέλα στην Ελλάδα με αεροπλάνα, τρένα και αυτοκίνητα. Πάντα λάτρευα να κοιτώ έξω από το παράθυρο, για τη μόνιμη εναλλαγή εικόνων, την αναζήτηση μιας λεπτομέρειας που κανείς άλλος δεν παρατήρησε ποτέ», θυμάται.

Για εκείνη, όσο περισσότερο ταξιδεύει κανείς τόσο πιο πλούσια σε αναμνήσεις και συγκινήσεις είναι η ζωή του: «Το ταξίδι είναι ίσως ο μοναδικός τρόπος –το λέω χρόνια και με χαρά βλέπω τη σκέψη μου να υιοθετείται και από νεόκοπους[1] ταξιδιώτες– να επιμηκύνεις τη μοναδική ζωή που σου χαρίστηκε. Περνούν μέρες, εβδομάδες και μήνες καθημερινής ρουτίνας που απλώς εξατμίζονται, σαν να μην υπήρξαν ποτέ. Και έρχεται ένα μικρό, ταπεινό Σαββατοκύριακο στο Πάπιγκο, στην Ύδρα ή στο Παρίσι να καλύψει με τη λεπτομερή θύμησή της τη θολή πάχνη[2] της καθημερινότητας», εξηγεί.

Καθώς ο κόσμος αλλάζει στο πέρασμα των χρόνων, παρατηρεί ότι αρκετοί προορισμοί που κάλυψε μέσα από την εκπομπή «Ταξιδεύοντας με τη Μάγια Τσόκλη»

[1] νεόκοπος: πρόσφατος, καινούριος

[2] πάχνη : (μτφ) πρωινή δροσιά

δεν υπάρχουν πια, όπως η Συρία, ή δεν είναι πλέον ασφαλείς, όπως πολλά μέρη του Πακιστάν, του Αφγανιστάν ή της Υεμένης: «Ακόμη και η Τουρκία, που τόσο αγαπήσαμε, σήμερα για πολιτικούς λόγους έχει απομακρυνθεί από την ψυχή μας», παρατηρεί. Ωστόσο, κάποια μέρη στα οποία αγαπά να επιστρέφει είναι «η Μαδαγασκάρη, η Αιθιοπία, το Αφγανιστάν, το Ιράν. Μέρη σκονισμένα αλλά και απαστράπτοντα. Μέρη που σε ταράζουν, σε εκπαιδεύουν, σε επιστρέφουν στην απαρχή του κόσμου μας».[...]

Προσόντα ενός ταξιδιώτη θεωρεί την ευελιξία, την περιέργεια, την ενσυναίσθηση[3], την ευγένεια και το χιούμορ, κυριότερο όλων, όμως, τον σεβασμό στη διαφορετικότητα και στην προσπάθεια κατανόησής της. «Προφανώς και θα κρίνεις, προφανώς και θα συγκρίνεις, αλλά πάντα πρέπει να έχεις στο μυαλό σου ότι δεν έχεις όλες τις παραμέτρους, για να το κάνεις αντικειμενικά.

Α3. Η Μάγια Τσόκλη στη συνέντευξή της αναφέρει ότι «το ταξίδι είναι ίσως ο μοναδικός τρόπος να επιμηκύνεις τη μοναδική ζωή που σου χαρίστηκε». Σε γνωστή σελίδα κοινωνικής δικτύωσης μερικοί/μερικές συνομήλικοί/συνομήλικές σου διαφώνησαν με την παραπάνω τοποθέτηση. Αποφασίζεις να αναρτήσεις επιστολή 200-250 λέξεων, προκειμένου να τους πείσεις για τα οφέλη (σωματικά– ψυχικά– πνευματικά- κοινωνικά)που θα αποκομίσουν από τις ταξιδιωτικές τους εμπειρίες και τη γνωριμία τους με άλλους λαούς.

Μονάδες 25

Β. Λογοτεχνικό κείμενο

ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΟΥ(1935 -)

Ο άνθρωπος που ετοίμαζε το αυτοκίνητό του(απόσπασμα)

Το κείμενο που ακολουθεί είναι απόσπασμα από το βιβλίο του Νίκου Δήμου «Η Τέλεια Διαδρομή(Θεωρία και Ποίηση της Αυτοκίνησης)», που κυκλοφόρησε το 1996 από τις εκδόσεις Opera. Αναφέρεται στον πόθο ενός ανεκπλήρωτου ταξιδιού με αυτοκίνητο.

[3]ενσυναίσθηση: η ταύτιση με την ψυχική κατάσταση ενός άλλου ατόμου

Ένιωθε την ανάγκη να είναι πάντα έτοιμος. Έβλεπε τη ζωή σαν προετοιμασία, προγύμναση, προπόνηση. Έπρεπε πάντα να είναι σε φόρμα. Σωματικά και ψυχικά. Για κάτι σημαντικό που θα συνέβαινε, για μια περιπέτεια που θα απαιτούσε τη μέγιστη απόδοση, για ένα μεγάλο πολύπλοκο ταξίδι στην άκρη των πάντων.

Όταν ήταν παιδί, διάβαζε και ξαναδιάβαζε Ιούλιο Βερν, επιστημονική φαντασία, εξερευνήσεις, περιπέτειες. Μετά έκλεινε το βιβλίο και ξαναζούσε την πλοκή, βάζοντας τον εαυτό του στη θέση του ήρωα.[...]

Ώσπου μπήκε στη ζωή – από την πίσω πόρτα – κι άρχισε να κάνει αυτά που κάνουν όλοι. Δουλειά, σπίτι, παιδιά. Αλλά δεν έπαψε να ονειρεύεται. Και κάτι παραπάνω: Να ετοιμάζεται. Για τι πράγμα; Δεν ήξερε. Ήταν σίγουρος πως κάτι σημαντικό θα συνέβαινε ξαφνικά – και θα έπρεπε να ξεκινήσει. Να φύγει, να αλλάξει τόπο και ζωή. Παίρνοντας μαζί μόνο το αυτοκίνητό του.

Αυτό ήταν ο συνένοχος και ο σύντροφός του στα όνειρα. Γιατί, βέβαια, μόνος του δε θα έφτανε μακριά. Ενώ με τη βοήθεια του τετράτροχου φίλου, θα ταξίδευε σίγουρα τις μεγάλες αποστάσεις. Γι' αυτό συνεχώς ετοίμαζε το αυτοκίνητό του.

Πρώτα το είχε πάντοτε γεμάτο με βενζίνα, ξέχειλο. «Σκέψου» μονολογούσε «να ξεκινάς και να μη βρίσκεις πρατήριο». Μόλις λοιπόν κατέβαινε ο δείκτης στα τρία τέταρτα, πήγαινε και το γέμιζε ως επάνω.

Έπειτα το συντηρούσε σχολαστικά. Άλλαζε λάδια κάθε χίλια χιλιόμετρα. («Μπορεί να μη βρεις ΕΚΕΙ», σκεπτόταν, «και να πρέπει να κάνεις τρεις χιλιάδες χιλιόμετρα με παλιό λάδι!»)Που ήταν το ΕΚΕΙ, δεν ήξερε. Έπρεπε όμως να λάβει υπ' όψη του όλα τα ενδεχόμενα.[...]

Όσο όμως λιγότερο ταξίδευε, τόσο περισσότερο φρόντιζε το αυτοκίνητό του. Το γυάλιζε, το καθάριζε, το πλούτιζε με χρήσιμα αξεσουάρ, το συντηρούσε, το ετοίμαζε. Κάθε τρεις μέρες μετρούσε τα λάδια, τις στάθμες των υγρών, τις πιέσεις των ελαστικών. «Δεν ξέρεις ποτέ ποια στιγμή θα χρειαστεί να ξεκινήσεις», συλλογιζόταν.

Να ξεκινήσει για πού; Αυτό δεν είχε σημασία. Φανταζόταν τον εαυτό του να τρέχει σε ανοιχτούς δρόμους, με βροχές, χιόνια, ανέμους δυνατούς – και να κυνηγάει κάποιον προορισμό που έμενε πάντα μακρινός.[...]

Αυτό ήταν το τρίτο του αμάξι. Τα προηγούμενα – που κι αυτά τα κρατούσε πάντα έτοιμα για μεγάλες αποδράσεις – δεν είχαν αξιωθεί να τις ζήσουν. Όταν γέρασαν, τα πούλησε – κυρίως διότι δεν θα επαρκούσαν πια στις ανάγκες του Ταξιδιού. Κι ένιωσε άσχημα, όταν τα αποχαιρετούσε, επειδή δεν εκπλήρωσε αυτό που κάθε μέρα τους υποσχόταν.[...]

Βλάβες, χτυπήματα, τον γέμιζαν άγχος. Όσο το αυτοκίνητο διανυκτέρευε στο συνεργείο – αυτός δεν έκλεινε μάτι. «Κι αν χρειαστεί τώρα να φύγω;» Όταν ξαναγύριζε σπίτι, το όνειρο συνεχιζόταν: «Το παίρνω και φεύγω, περνάω χώρες, βουνά, κάμπους...»

Ένιωθε έτοιμος. Αυτό ήταν το σημαντικό. Δεν ζούσε, αλλά περίμενε. Η αναμονή είχε αντικαταστήσει τη ζωή. Πάντοτε μέσα του αυτή η ένταση της ετοιμότητας, σαν τη χορδή του τόξου. Πάντοτε μέσα του η άλλη πραγματικότητα – σαν υπόσχεση. Και το αυτοκίνητό του, προέκταση και σύντροφος, έτοιμο, ρυθμισμένο, ανυπόμονο..[...]

Όταν, εντελώς ξαφνικά, έφυγε για την οριστική διαδρομή – (ελπίζω κι αυτή να είχε ωραίες στροφές κι ευθείες) βρήκανε το γέρικο αυτοκίνητο φορτωμένο ως επάνω εργαλεία, ανταλλακτικά, τρόφιμα... «Τι τα κουβάλαγε όλα αυτά ο μακαρίτης;», αναρωτήθηκαν.

Το αμάξι πουλήθηκε σε ένα συνταξιούχο. Ούτε αυτό έκανε το Ταξίδι.

Β3. Να επιλέξεις <u>ένα από τα δύο ακόλουθα θέματα</u>. Να καταγράψεις τις απαντήσεις σου σε ένα κείμενο 100-150 λέξεων.

1. Ποιο ρόλο διαδραματίζει στη ζωή του ήρωα το αυτοκίνητο και γιατί, κατά τη γνώμη σου, συμβαίνει αυτό; Ποια συναισθήματα σου προκάλεσε η αφήγηση;

ή

2. Ο συγγραφέας αφηγείται ένα ταξίδι με το αυτοκίνητο που δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ. Να δώσεις στο τέλος της ιστορίας μια δική σου διαφορετική εκδοχή.

Μονάδες 25